

Broj: 01,02,03,03/11,04/6-05-1-1578/23

Sarajevo, 22. 7. 2024.

ПРЕДЛОЖЕНО: 31.07.2024

Organizaciona jedinica	Kvalifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

#

Izvešće sa službenog putovanja na

2. zasjedanje Euromediterranskog i zaljevskog parlamentarno–ekonomskog foruma PAM-a,

Marrakech – Kraljevina Maroko, 11. i 12. srpnja 2024. godine

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH) Nebojša Radmanović, predsjedateljica Izaslanstva PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana Rejhana Dervišević, zamjenik predsjedateljice Izaslanstva Vlatko Glavaš i predsjedateljica Zajedničkog povjerenstva za ekonomske reforme i razvoj PSBiH Ermina Salkičević-Dizdarević sudjelovali su na 2. zasjedanju Euromediterranskog i zaljevskog parlamentarno–ekonomskog foruma Parlamentarne skupštine Mediterana, koje je održano 11. i 12. srpnja u Marrakechu (Kraljevina Maroko).

Parlamentarno-ekonomski forum, koji su zajednički organizirali Parlamentarna skupština Mediterana i Dom odbornika Kraljevine Maroko, okupio je parlamentarce, institucionalne partnere ove multilateralne parlamentarne organizacije te ekonomske stručnjake iz javnog i privatnog sektora s ciljem razmjene mišljenja, stajališta i dobre prakse o aktualnim ekonomskim pitanjima i izazovima s kojim se suočavaju zemlje euromediterranske i zaljevske regije. Cilj Forumu bio je prezentirati rješenja za aktualne izazove u proizvodnji i distribuciji čiste i održive energije u regijama Parlamentarne skupštine Mediterana, kao i regionalnih rješenja za potporu poduzetništvu, malim i srednjim poduzećima i ekonomskom rastu u euromediterranskim i zaljevim regijama.

Sudionike Forumu pozdravili su: predsjednik Parlamentarne skupštine Mediterana i predsjednik Doma odbornika Kraljevine Maroko Enaam Mayara, predsjednik Zastupničkog doma Kraljevine Maroko Rachid Talbi El Alami te predsjednici parlamenata država članica Parlamentarne skupštine Mediterana (PAM), među kojima i predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH Nebojša Radmanović.

U svome obraćanju predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH Nebojša Radmanović istaknuo je da diverzifikacija izvora energije i smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima predstavljaju složene zadatke koji zahtijevaju ulaganja, tehnološke inovacije i međunarodnu suradnju, ali su izuzetno važni koraci u procesu smanjenja negativnog utjecaja na okoliš i stvaranja zdravijeg i čistijeg svijeta za generacije koje dolaze. Ukazao je na značaj malih i srednjih poduzeća, koja mogu biti pokretači procesa tranzicije ka zelenoj energiji, a za što je potreban sustavan i regionalni pristup. Na kraju je naglasio da je ovaj forum odlična platforma za razmjenu ideja i praksi te da je od ogromne važnosti to što zakonodavci iz raznih zemalja imaju mogućnost razgovarati okupljeni na jednom mjestu.

U sklopu Foruma se predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH Nebojša Radmanović sastao s predsjednikom PAM-a Enaamom Mayarom, koji istovremeno obnaša dužnost predsjednika Doma odbornika Kraljevine Maroko. Glavne teme bilateralnog susreta bile su zajednički izazovi s kojima se susreću države članice PAM-a i unaprjeđenje odnosa dviju zemalja.

Na marginama Parlamentarno-ekonomskog foruma u Marrakechu održan je i sastanak Koordinacijskog vijeća za prošireni savjetodavni odbor Parlamentarnog foruma žena PAM-a, na kojem je sudjelovala predsjedateljica Izaslanstva PSBiH u PAM-u Rejhana Dervišević.

U svome obraćanju sudionicima sastanka Dervišević je izrazila poštivanje spram napora koje Parlamentarni forum žena PAM-a ulaže u rješavanje problema rodne ravnopravnosti u mediteranskoj regiji, ali i ukazala na činjenicu da je, imajući u vidu četiri osnovna parametra rodne ravnopravnosti: obrazovanje i zdravlje žena te njihovo sudjelovanje u gospodarstvu i politici, u mediteranskoj regiji postignut zanemarljiv napredak, posebno na prostoru Bliskog istoka i sjeverne Afrike.

Dr. Dervišević pozdravila je aktivnosti Parlamentarnog foruma žena PAM-a na promicanju i jačanju uloge žena u društvu, gospodarstvu i politici, s posebnim naglaskom na položaj žena na područjima zahvaćenim sukobima, te kazala da je borbu za rodnu ravnopravnost u društvu moguće pratiti na dvije razine, na idejnoj razini i na razini konkretnih pravnih akata.

„Na idejnoj razini borci za rodnu ravnopravnost njeguju ideal demokratskog i slobodnog društva u kojem žene i muškarci imaju jednake mogućnosti. Taj ideal predstavlja težnju da se stvori svijet u kojem nijedan element u tim odnosima neće biti takav da umanjuje slobodu, dostojanstvo i pravednost tih odnosa. Na pravnoj razini obveza države je da se prava i slobode utvrđene ustavom i zakonima poštuju kako bi se ostvarila vladavina prava i

društvena i rodna ravnopravnost“, rekla je Dervišević i upozorila na teškoće u prevladavanju disproporcije između usvojenih zakona iz ovoga područja i njihove primjene.

Na kraju izlaganja je predsjedateljica Izaslanstva PSBiH u PAM-u Rejhana Dervišević ukazala na potrebu da žene daju i osobni doprinos u borbi za ostvarivanje svojih prava u društvu. „Svatko tko se poziva na svoja prava treba preispitati i svoje dužnosti i odgovornosti. Zato je u ženama potrebno izgraditi svijest i o vlastitoj odgovornosti“, zaključila je Dervišević u svome obraćanju na sastanku Koordinacijskog vijeća Parlamentarnog foruma žena PAM-a.

Na sastanku su razmotreni strateški prioriteti Parlamentarnog foruma žena PAM-a za razdoblje do 2026. godine, s posebnim fokusom na jačanje suradnje s ekonomskim organizacijama i stručnjacima kako bi se Parlamentarnom forumu žena pružili svi potrebni alati za postizanje potpune ekonomske osnaženosti i neovisnosti žena u euromediteranskim i zaljevskim regijama.

Predsjedateljica Izaslanstva PSBiH u PAM-u Rejhana Dervišević održala je i bilateralni sastanak s članovima Izaslanstva Parlamenta Republike Italije u PAM-u, koje je predvodio voditelj tog izaslanstva i predsjednik Stalnog odbora PAM-a za ekonomsku, socijalnu i suradnju u području okoliša, zastupnik Giulio Centemero.

U razgovoru su se članovi Izaslanstva Parlamenta Republike Italije, u kojem su bili i zastupnica i izvjestiteljica PAM-a za politička pitanja i pitanja sigurnosti Deborah Bergamini te senatorice Republike Italije Ada Loproieto i Simona Petrucci, zanimali za situaciju u Bosni i Hercegovini, kao i za proces europskih integracija naše zemlje.

Kazali su kako sve institucije Republike Italije snažno podržavaju Bosnu i Hercegovinu i proces proširenja Europske unije na zemlje Zapadnog Balkana, naglasivši da će Italija, razvojem bilateralnih odnosa i unutar međunarodnih multilateralnih parlamentarnih organizacija i foruma, nastaviti pružati političku i tehničku podršku procesu europskih integracija BiH.

Zahvaljujući se talijanskim kolegama na podršci koju ta zemlja pruža Bosni i Hercegovini, predsjedateljica Izaslanstva PSBiH u PAM-u Rejhana Dervišević kazala je kako je članstvo naše zemlje u EU-u jedan od najvažnijih vanjskopolitičkih ciljeva te izrazila uvjerenje da će

institucije EU-a i u idućem mandatu podržavati i pomagati proces proširenja na zemlje Zapadnog Balkana.

Na sastanku je zajednički ocijenjeno da su odnosi dviju zemalja dobri i prijateljski te naglašeno da postoji prostor za još bolju ekonomsku suradnju, kao i suradnju između Parlamentarne skupštine BiH i Parlamenta Republike Italije.

Drugi dan Parlamentarno-ekonomskog foruma u Marrakechu bio je posvećen temama poduzetništva u digitalnom svijetu i izazovima umjetne inteligencije, inovacijskim mrežama za poduzetništvo i pravima intelektualnog vlasništva kao ključu prosperiteta i gospodarskog rasta u euromediteranskim i zaljevskim regijama.

Detaljno je obrađena tema gospodarskog rasta i razvoja, s posebnim osvrtom na temu umjetne inteligencije (AI), te pojašnjeno kako AI može utjecati na povećanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, ali i na razvoj samog poduzetništva, utjecati na radna mjesta pri primjeni automatizacije i na dinamiku razvoja financijskog sektora.

Na poziv glavnog tajnika PAM-a Sergia Piazzia, predsjedateljica Zajedničkog povjerenstva za ekonomske reforme i razvoj PSBiH Ermina Salkičević-Dizdarević sudjelovala je na 2. zasjedanju Euromediteranskog i zaljevskog parlamentarno-ekonomskog foruma PAM-a i iznijela nekoliko stavova koji su u završnoj riječi, kao i na marginama same konferencije, posebno podržani. Kada je riječ o AI, istaknula je da su rješenja koja nudi umjetna inteligencija kvalitetna u mjeri u kojoj su kvalitetni inputi samog algoritma, a koji u konačnici ovise o ljudskom faktoru. U vezi s tim, ljudski kapital, rast i razvoj, humanizacija procesa, zakonski propisi, zaštita potrošača te jačanje obrazovnog sustava iznimno su važne pretpostavke za kvalitetno korištenje AI kao alata, jer rješenja koja AI može ponuditi bit će kvalitetna u mjeri u kojoj su kvalitetni sudionici cijelog procesa, ocijenila je Salkičević-Dizdarević, naglasivši da je glavni cilj izbjeći odsutnost kritičkog stava prema ponuđenim rješenjima, kao i to da tehnološki napredak nije sam sebi cilj, nego treba biti alat za daljnji ekonomski rast i razvoj, kako pojedinačnih gospodarstava tako i društva u cjelini.

Zasjedanju Euromediteranskog i zaljevskog parlamentarno-ekonomskog foruma PAM-a, osim predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Nebojše

Radmanovića i članova Izaslanstva PSBiH u PAM-u – predsjedateljice Izaslanstva Rejhane Dervišević i zamjenika predsjedateljice Izaslanstva Vlatka Glavaša – te predsjedateljice Zajedničkog povjerenstva za ekonomske reforme i razvoj PSBiH Ermine Salkičević-Dizdarević, bili su nazočni i: predstojnik Ureda predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Strahinja Savić, tajnica Izaslanstva PSBiH u PAM-u Enida Mehmedovski, stručna suradnica za suradnju s međunarodnim organizacijama (multilateralni odnosi) u Odjelu za suradnju s međunarodnim organizacijama Sektora za međunarodne odnose i protokol PSBiH Una Čardžić te prevoditelj za francuski jezik u Sektoru za međunarodne odnose i protokol Tajništva PSBiH Adnan Bešić.

Izvešće pripremila:

Enida Mehmedovski

Dostaviti:

- Kolegiju Zastupničkog doma PSBiH
- Kolegiju Doma naroda PSBiH
- Kolegiju Tajništva PSBiH
- Zajedničkom povjerenstvu za ekonomske reforme i razvoj PSBiH
- Zajedničkom povjerenstvu za europske integracije PSBiH
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH
- Sektoru za odnose s javnošću Tajništva PSBiH
- Sektoru za međunarodne odnose i protokol Tajništva PSBiH

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH